

FUTURE CITIZENS

CAPACITY BUILDING

Mängu sisu, kontseptsioon ja teooria

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Mis on Future Citizens?

European Future Citizens on Erasmus+ projekt, mis kaasab umbes 50 Euroopa kodanikku ühisesse **linnamängu** loomisse, eesmärgiga arendada **pädevusi linnade jätkusuutlikumaks muutmiseks**.

Osalevad riigid:

Itaalia

Eesti

Rumeenia

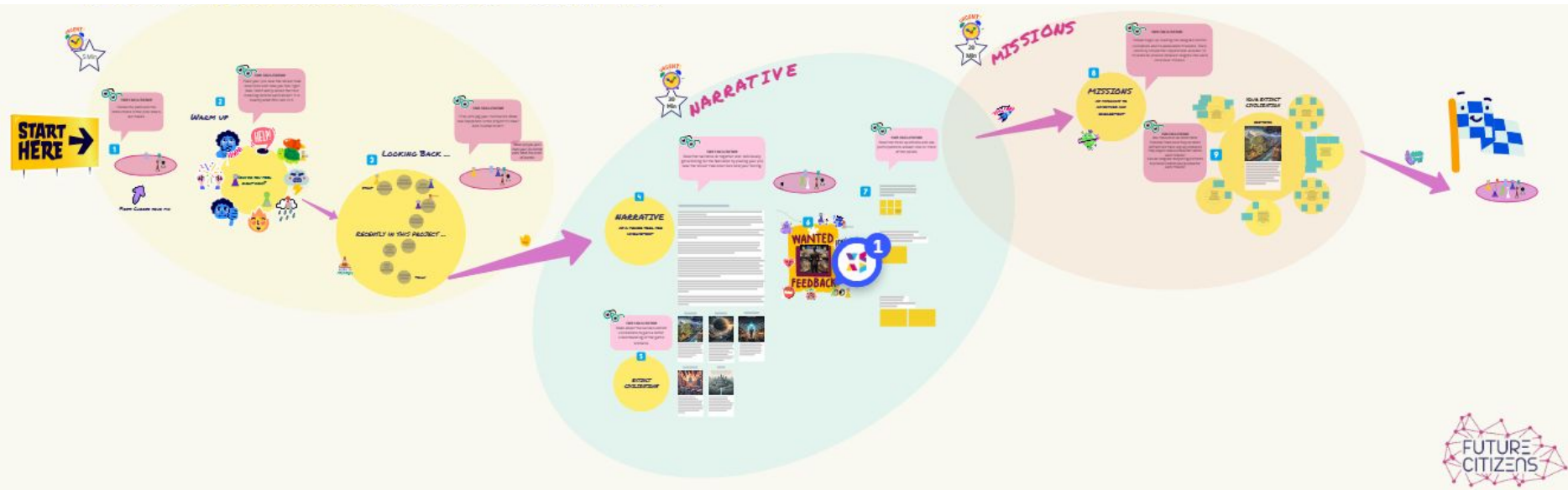
Portugal

Taani

Ühine disaini protsess

Selle linnamängu kujundajad olid noored üle kogu Euroopa.

Mängu saab mängida igas linnas ja see aitab mängijatel saada paremateks tuleviku linna kodanikeks.

*“TERETULEMAST,
Tuleviku Valvurid,
Väljasurnud
Tsivilisatsioonide
Muuseumisse.*

*Õppige nende vigadest,
sest varemtes peituvad
uuendused.”*

- Ieropèo

KUIDAS MÄNGIDA

Me kanname Tuleviku Valvurite kingi ja läheme ajas tagasi, et uuesti kogeda neid ühiskondi, elada koos nende kodanikega, suhelda nende keskkondade materiaalsusega, mõista probleemi keerukust ja katsetada varjatud lahendusi, et muuta ajalugu ja vältida nende tsivilisatsioonide kokkuvarisemine.

KUIDAS MÄNGIDA

Soovitame kasutada ühte telefoni igas mängijate grupis, mis koosneb 4 kuni 8 inimesest.

AEG & KOHT

Me oleme aastas 3000, kunagise elujõulise maailma varemetes.

MEIE MISSIOON

Meie, väljavalitud, oleme
Tuleviku Valvurid, oleme **uue**
maailma valvurid, kelle
ülesandeks on kätte saada
teadmiste killud.

Me oleme **sillaks epohhide**
vahel: mälu hoidjad, võimaluste
arhitektid, kes peavad
paljastama
minevikutsivilisatsioonide
saladused ja õppima nende
ebaõnnestumistest, et ehitada
üles Uus Maailm.

Aga kõigepealt...

Vaatame, kas oleme ühel lainel

europeanfuturecitizens.eu

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Selles mängus avastame tsivilisatsioone...

Ja te kohtute nendega peagi...

Roheline Sfäär

Kas me oleme ühel meelel?

- Mis on ökoloogiline jalajälg?

Ökoloogiline jalajälg on mõõdik, mida kasutatakse **loodusvarade** **tarbimise** hindamiseks ja võrreldakse **Maa suutlikkusega neid taastoota.**

Kas me oleme ühel meelel?

- Mis on **globaalne soojenemine**?

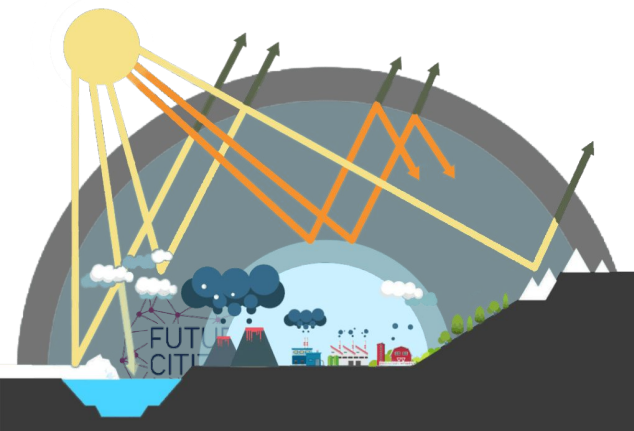
Globaalne soojenemine on **globaalse keskmise temperatuuri pidev tõus**, mis **põhjustab kliimamuutusi**. Globaalne soojenemine on kogu planeedi temperatuuri pikaajaline soojenemine. Kuigi see soojenemise trend on kestnud juba pikka aega, on selle tempo **viimase 100 aasta jooksul** tänu **fossiilkütuste põletamisele märkimisväärselt kiirenenud**.

Kuna inimeste arv on suurenenud, on suurenenud ka põletatud fossiilkütuste hulk. Maa temperatuur on alates 1850. aastast tõusnud keskmiselt 0,11°F (0,06°C) kümnendi kohta ehk kokku umbes 2°F.

Kas me oleme ühel meelel?

- Mis on **kasvuhoone gaasid**?

*Kasvuhoonegaasid on atmosfääris leiduvad gaasid, mis tõstavad planeetide (nt Maa) pinnatemperatuuri, põhjustades **kasvuhooneefekti**.*

Mis eristab neid teistest gaasidest, on see, et nad neelavad kiirguse lainepikkusi, mida planeet kiirgab, mille tulemuseks ongi kasvuhooneefekt.

*Maa atmosfääri **5 kõige levinumat** kasvuhoonegaasi, mis on loetletud globaalse keskmise moolifraktsiooni kahanevas järjekorras, on: **veeaur, süsinikdioksiid, metaan, diämmastikoksiid, osoon**.*

Meie praegused vead

Märgid, et liigne linnaareng hakkab häirima, on juba ilmnenud.

Linnad mängivad kliimamuutustega võitlemisel üha olulisemat rolli, sest nende kokkupuude kliima- ja katastroofiriskiga suureneb koos kasvuga.

Kuna üle poole elanikkonnast (56%) elab linnades ja hoogsalt kiirenevas rütmis, hakati pärast 2007. aastat, mil linnades elanud inimeste arv ületas maarahvastiku, peaaegu **80% maailma SKTst linnades tootma**.

Meie praegused vead

Pidev kasvamine paneb ekslikult inimesi arvama, et see olukord võib kesta igavesti. **Ahnuse** tagajärgi oleme juba ka kogema hakanud.

Inimesed kipuvad tähelepanuta jätma märke, et meie **ressursid on lõppemas**, kuigi sellised mehhanismid nagu Maailma Ületarbimispäev ehk kuupäev, mil oleme kasutanud ära kõik bioloogilised ressursid, mida Maa suudab aasta jooksul uuendada, saabub iga aastaga aina varem ja varem.

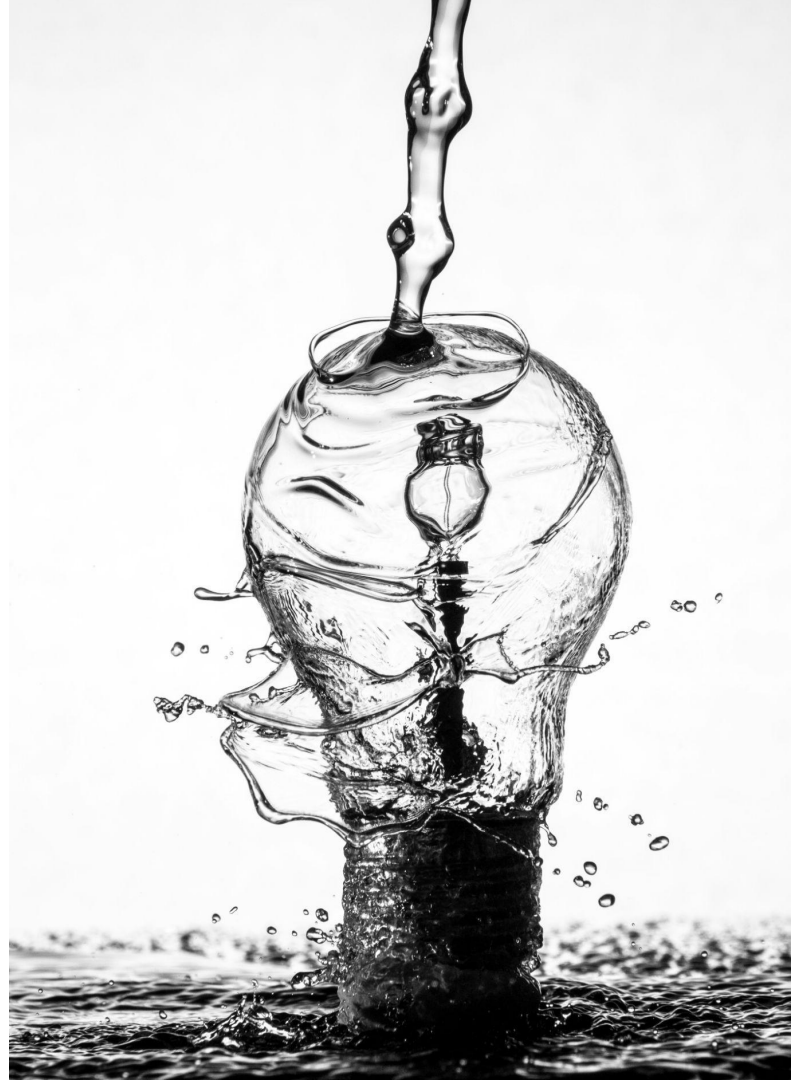
Uue alguse seemned

Isegi praegusel raskel ajal pole kõik siiski hukule määratud. Alati ilmuvad mõned päikesekiired, kuid võib-olla pole neid veel piisavalt tõsiselt võetud.

Üks katsetest piirata Rohelise Sfääri häirimist

hõlmab Kaksikülemineku poole liikumist, kus digitaalsed ja rohelised saavutused ühendatakse kliimamuutustega võitlemiseks ja majanduse moderniseerimiseks.

ELi roheline kokkulepe ja digistrateegia pakuvad 2050. aastaks kliimanetraalsuse ja digitaalse juhtpositsiooni tegevuskava.

Uue alguse seemned

Pärast kaksikülemineku kontseptsiooni on oluline uurida rohelisele ülemineku liikumist.

Püüdes liikuda oma ressursside säästvama käsitlemise poole, tuleb olla teadlik sellest, **kuidas see mõjutab kõiki asjaosalisi**. Rohelisem üleminek võib pikemas perspektiivis olla Maa üldiseks kasuks, kuid kui inimesed lühiajaliselt ei ole suutlikud kohanema, siis ei ole see ka soovitatav. Roheline üleminek on viis tagada, et kõigil on samad privileegid ja sarnased kulutused, tagades samal ajal ka majanduse õitsengu, lähenedes tootmis- ja tarbimistsüklitele terviklikult ja jäätmevabalt.

Uue alguse seemned

Teine tõeliselt oluline ühine jõupingutus Ecotopia kokkuvarisemise vastu on taimse toitumise, liha ja julmusevaba elustiili omaksvõtt vähemalt 80 miljoni inimese poolt. Võrreldes maailma ligi 8 miljardilise elanikkonnaga ei pruugi see tunduda kuigi muljetavaldav arv, kuid see kasvab pidevalt, töötades reaalsust, kus loomi austatakse rohkem ja elu püüab loodusega tasakaalu ja harmooniat luua.

Sotsiaalse kaasamise Sfäär

FUTURE
CITIZENS

europeanfuturecitizens.eu

europea

Kas me oleme ühel meelel?

- Mõned näited **sotsiaalsest tõrjutusest**

☐ Homelessness	☐ Racism
☐ Discrimination	☐ Homophobia
☐ Caste Systems	☐ Gender Bias
☐ Classism	☐ Stigmatization

Kui palju
**sotsiaalse
kaasatuse**
vorme
oskad
nimetada?

Meie praegused vead

Meie kogukond kannatab mitmete "löökide" all, mis eraldiseisvalt võiksid jääda märkamata, kuid millel on siiski suur mõju ühtse õhkkonna loomisele.

Individualism ei ole nähtus, mis ilmneb ühest päevast teise. Sellised väljakutsed nagu **COVID**-pandeemia andsid inimkonnale tohutu löögi. Inimesed olid sunnitud jääma **isoleerituks**, üks teisest eemale, vastanduma inimloomusele põhivajadusele olla teistega koos. Kuid mitte ainult seda.

Riikidevaheline **konkurents** vajalike seadmete, testikomplektide ja ravimite pärast võis takistada pandeemia reageerimise võimet.

Meie praegused vead

Teine haav tänapäeva reaalsuses on loomulikult **rände teemade käsitlemine**. Inimeste liikumine paremate võimaluste leidmiseks või kodus kohutava olukorra üleelamine on ja jääb ühiskondades eksisteerima.

Tänapäevane ressursside nappus, mis on viinud elustiili muutumiseni, on omakorda põhjustanud asjaolu, et **välismaalasi tajutakse kogukonna püsimajäämise ohuna**, justkui võrduks nende erinev välimus ja lähenemine kurjusega.

Seetõttu on riigid üha vähem valmis uusi inimesi vastu võtma, **seades takistusi** tuhandetele inimestele ajal, mil transport on lihtsam kui kunagi varem.

Euroopa riigid on hea näide sellest, kui keerulised on vastutuse jagamise protseduurid ja kui tugevalt iga sidusrühm soovib jõuda “introvertsete” lahendusteni.

Meie praegused vead

Veelgi enam, puuetega inimesed, jäetakse **kogukonnaelust väga kergesti kõrvale**. Üsna sageli on neil raske üksi väljas käia (halb infrastruktuur, tänavatel puuduvad abisüsteemid jne) või üritustel ja koosviibimistel osaleda, sest **kaasavate võimalustega ei ole tegeletud**. Ja see on tohutu tõuge ühiskonna lõhenemiseks.

Võtame näiteks Euroopa Liidu, kus puuetega inimesed moodustavad 1/4 elanikkonnast. See on tohutu protsent inimestest, kellele ei ole tagatud **kogukonnaelus võrdset osalemist**.

LEAVE NO ONE BEHIND

Uue alguse seemned

Aastate jooksul on olnud päris palju algatusi, mille eesmärk on taas suurendada inimestevahelist solidaarsust ja muuta kogukond kohaks, mis teenib selle sõna tegelikku tähendust. Alates puuetega inimestele mõeldud loomelaboritest, näiteks [Oltre L'arte](#), kuni veebiplatvormideni, mis pakuvad vabatahtlikult raamatute ettelugemist, et luua heliraamatuid nägemispuudega inimestele, nagu „[Diavazo gia tous allous](#)”. **Inimestelt inimestele tehtavatel algatustel** on suur mõju ühiskonna mõjuvõimu suurendamisele.

Lisaks arendavad mõned omavalitsused, nagu Matera (Italy), kaasvalitsemise algatusi ja ümarlaudu, et suurendada linnades sotsiaalset kaasatust.

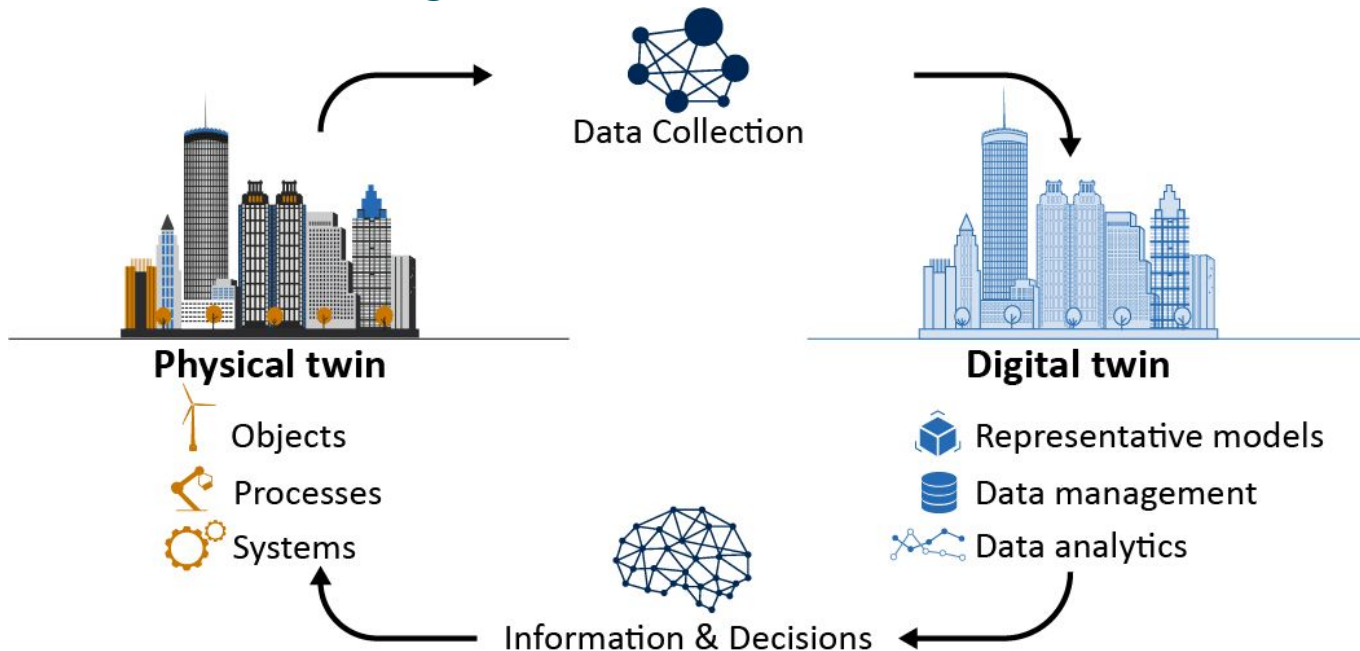

Tehnologia Sfäär

[illegible]

Eelduste kontroll

- Kas Sa tead, mis on **digitaalne kaksik**?

Eelduste kontroll

- Kas Sa tead, mis on **digitaalne saaste**?
Oled Sa kunagi mõelnud, **kus kõik pilveteenused paiknevad**?

See ei hõlju taevas, vaid on talletatud tohututes andmekeskustes, mis tarbivad tohutul hulgal elektrit. Digitaalne saaste on üldmõiste, mis hõlmab digitaalmaailma keskkonnamõjusid.

Elektroonikajäätmed (e-jäätmed)

Vananenud seadmed ja riistvarakomponendid satuvad sageli prügimäele, põhjustades mürgiste jäätmete teket.

Liigne andmesalvestusruum

Meie e-kirju, fotosid ja digitaalseid mälestusi sisaldavad andmekeskused tarbivad tohutult elektrit.

Digitaalsete platvormide energiatarbimine

Iga kord, kui voogesitate videot või tegelete võrgutoimingutega, tarbivad serverid selle teenuse tööhoidmiseks elektrit.

Digitaalse tööstuse süsiniku jalajälg

Digitehnoloogia tootmine, kasutamine ja utiliseerimine aitavad kaasa ülemaailmsele süsinikuheitele.

Meie praegused vead

Tehnoloogiline areng on muidugi elukvaliteeti oluliselt parandanud. Kuid nagu kõiges elukõveras, on punkt, kus edasimineku lakkab avaldamast positiivset mõju ja hakkab langema.

Kindlasti on mõnes valdkonnas veel palju avastada, kuid mõnes teises mõjutab liigne sõltuvus tehnoloogilisest arengust inimestevahelist suhtlust negatiivselt.

Meie praegused vead

Üks esimesi ja murettekitavamaid tõendeid on **inimeste käitumise muutumine**. Tehnoloogia tungimine igasse eluvaldkonda **vähendab inimeste võimet probleeme iseseisvalt lahendada** ja muudab nad sõltuvaks tehnoloogilistest lahendustest.

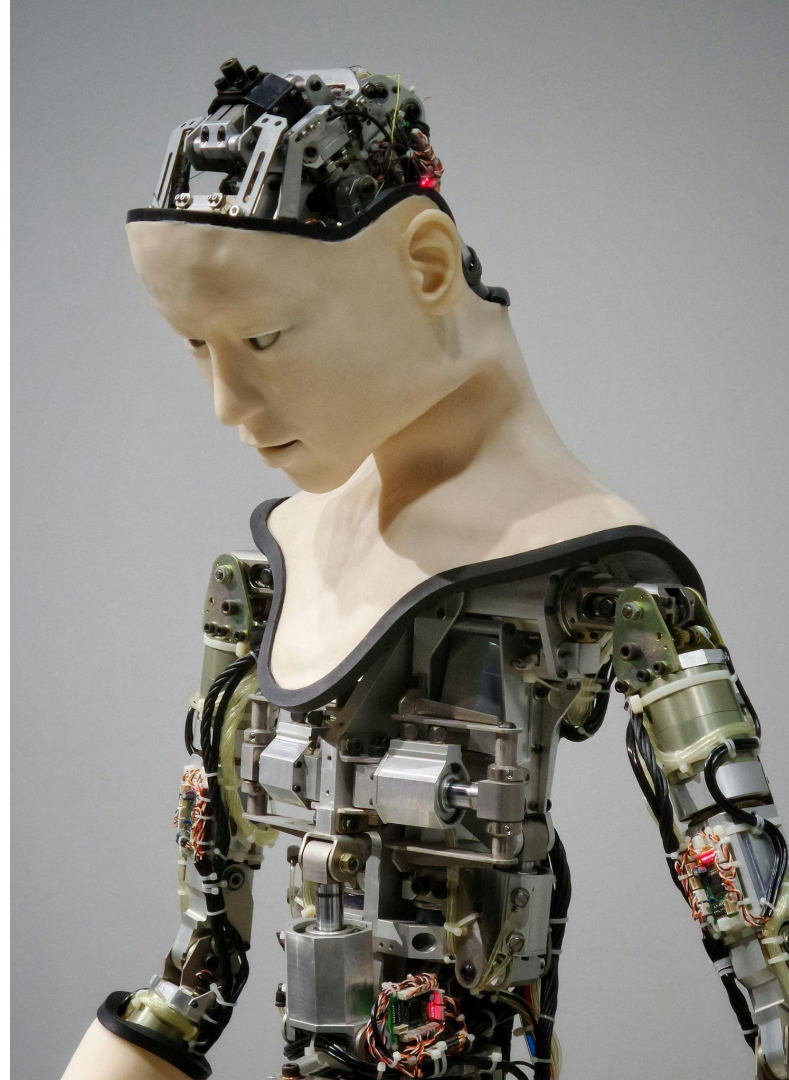
Pealegi on inimsuhted muutunud **üha kaugemaks** ning aeglaselt, kuid järjekindlalt on füüsiline kontakt asendunud tehnoloogiliste vahenditega.

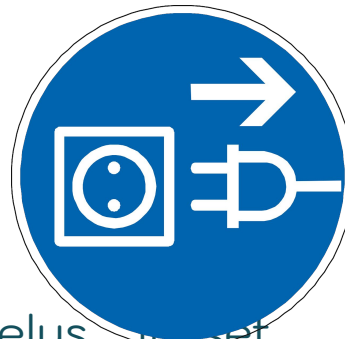
Meie praegused vead

Üha enam töökindlust tehnoloogiasse üle kandes kerkivad esile ka uued ohud. Küberrünnakud tekitavad uut hirmu ja avavad uue võimaluse rünnata taristut ja inimesi, kes tuuakse üha enam kergesti haavatavasse olukorda.

Üsna sageli täielik masinatele toetumine teeb võimalikuks, et kellel õnnestub ligipääs neid juhtida, muutub ülivõimsaks. Alates pandeemiast on tehnoloogiline sõltuvus oluliselt kasvanud ja ka küberrünnakud on peaaegu kahekordistunud.

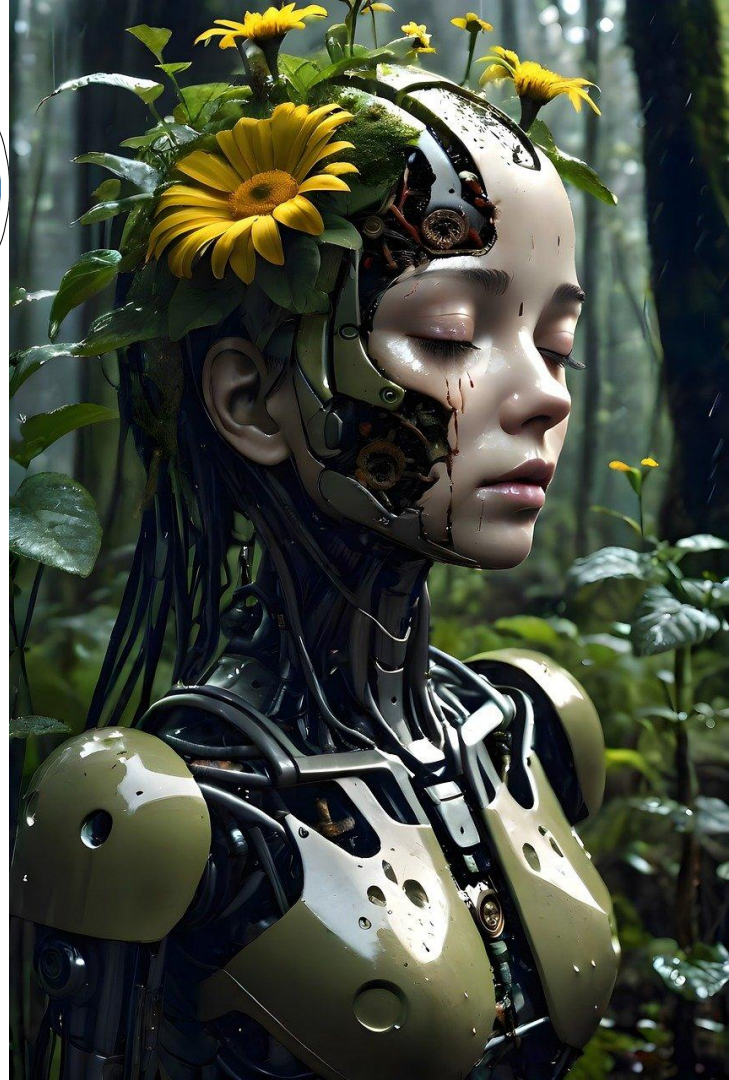

Uue alguse seemned

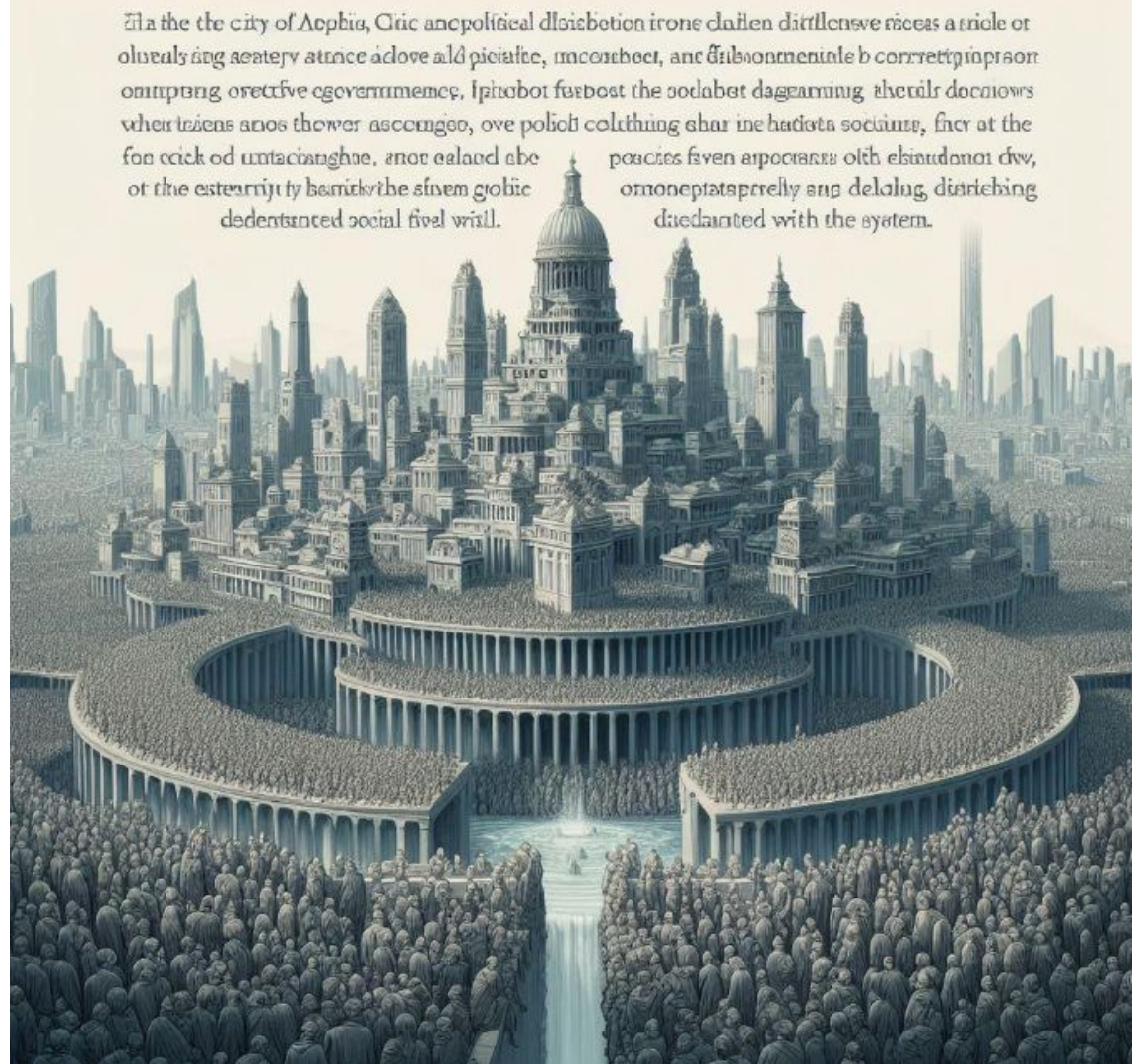

Aitamaks reguleerida igapäevaelus liigset tehnoloogia kasutamist, loodi ülemaailmne algatus [Global Day of Unplugging](https://www.globaldayofunplugging.org/).

Igal aastal märtsis ühel päeval üle kogu maailma **lähevad inimesed eemale oma ekraanide juurest** ja lülituvad tahtlikult ümber **võrguühendusest tegevustele**, isiklikule suhtlemisele või lihtsalt sisukatele vestlustele oma suhetest tehnoloogiaga.

Völts-uu diste Sfäär

Eelduste kontroll

- Kontrollimata informatsioon / väärinformatsioon: mis on erinevus?

Kontrollimata informatsioon on info, mida levitatakse, olenemata eksitamise kavatsusest. See info ei hooli kavatsusest ja on lihtsalt termin igasuguse vale teabe kohta. Tänapäeval levib *kontrollimata informatsioon* tänu tehnoloogiale väga lihtsalt. Sotsiaalmeedias näiteks on kasutajad jaganud lugusid delfinidest ja luikedest, kes ujuvad Veneetsia kanalites, kontrollimata, kas need lood tegelikult ka vastavad tõele.

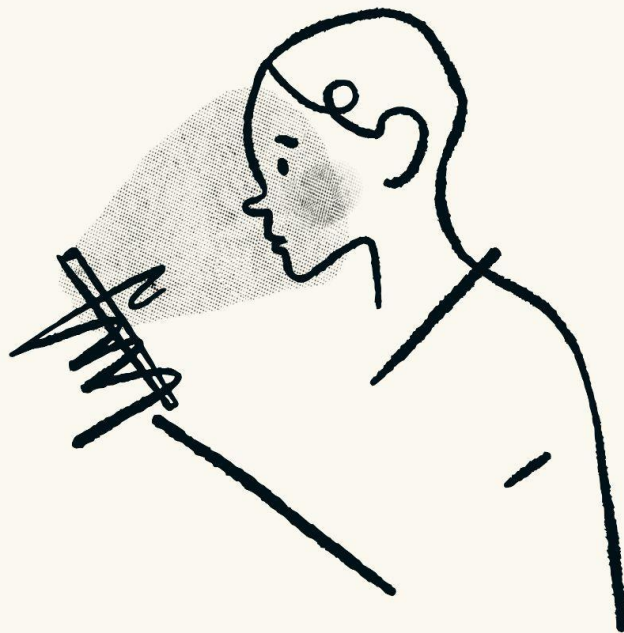
Väärinformatsioon tähendab vale teavet riigi sõjalise tugevuse või plaanide kohta, mida levitab valitsus või luureagentuur vaenuliku taktikalise poliitilise õõnestustegevuse käigus. Seda kasutatakse ka üldisemalt, et luua tahtlikult eksitavat või kallutatud teavet; manipuleerida või moonutada fakte.

Meie praegused vead

Misinformia kogukonnas on kokkuvarisemise seemned alati olemas olnud. Varasemalt kasutati traditsioonilisema trükimeedia propagandat, kuid tänapäeval kõige võimsamat tööriista: Interneti.

Kriisiaegadel kasvab valeuudiste voog dramaatiliselt. Mitmed uuringud toovad välja asjaolu, et inimkonda puudutavate suurte sündmuste, nagu COVID-19 puhang või Ukraina sõda, ajal on peaaegu 45% elanikkonnast puutunud kokku valede uudistega, mida levitatakse kas tahtlikult või ekslikult, kuid mis on siiski tõest kaugel.

Meie praegused vead

Aegadel, mil kõigil on võimalus avaldada või lugeda teavet mis tahes allikast vaid ühe klikiga, on väga raske kontrollida kõiki levitamise allikaid, mis omakorda muudab võltsuudiste vastase töö eriti raskeks.

Lisaks sotsiaalmeedia üha laialdasem kasutamine, kus saab **kohe**selt arvamusi vahetada, pärsib teabe üle kontrollimist ja **soodustab kiirete ebatäpsete järelduste tegemist**

Mõned head näited juhtumitest, kus sotsiaalmeedia info mõjuvõim on olnud üsna suur: 2020. aasta USA presidendivalimised, rünnak Kapitooliumile, Gaza sõda, Ukraina sõda jne.

Uue alguse seemned

Ükskõik kui lootusetu olukord ka ei tunduks, leidub alati keegi kes soovib allakäiku peatada. Alati leidub inimesi, kes on endiselt valmis, et paljastada tõde valede taga.

Osana neist jõupingutustest on loodud [Euroopa Digitaalse Meedia Vaatluskeskus](#) (EDMO), et toetada sõltumatut kogukonda, kes **võitleb valeinformatsiooni vastu**, tõstab teadlikkust ja annab kodanikele võimaluse reageerida võltsuudistele.

FUTURE CITIZENS

Nüüd oled valmis mängima!

Connect to futurecitizens.eu

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.